

El Hub Forestal impulsat pel CTFC: connectem les cadenes de valor dels paisatges resilient

Mario Beltrán.
Enginyer de Forests.
Responsable de
negocis del Hub
Forestal, CTFC

Els boscos i en general els paisatges agroforestals catalans afronten reptes importants en múltiples dimensions, des del vessant ecològic al socioeconòmic. Alhora, existeix una demanda de productes derivats de matèries primeres forestals, fusta i altres, que es preveu potenciar sota els preceptes de la bioeconomia.

El Hub Forestal pretén implementar el coneixement tècnic i científic del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya i de la resta del sector forestal per innovar, desenvolupar i enfortir les cadenes de valor dels recursos forestals. Les cadenes de valor són el lligam entre l'origen dels recursos i el que acaben esdevenint amb diverses transformacions. En el nostre sector són necessàries per tal d'implementar sistemes de bioeconomia i facilitar, de manera efectiva, que els paisatges comptin amb bones condicions de resiliència i resistència davant dels impactes del canvi climàtic.

Què és el Hub Forestal?

El Hub Forestal és una iniciativa per a millorar, tal com s'ha dit, la resiliència dels paisatges mitjançant la promoció de la bioeconomia circular basada en el bosc i els seus productes. Ho fem a través de la innovació en les cadenes de valor forestals, amb instal·lacions dedicades a la recerca, desenvolupament, transferència, facilitació i formació.

El focus de les cadenes de valor és:

- Fusta local per a la construcció i la fusteria.
- Química verda a partir de la biomassa local.
- Plantes aromàtiques i medicinals per a usos farmacèutics, alimentaris i cosmètics.
- Tòfones i altres productes forestals no fusters per a l'alimentació.

L'objectiu és impulsar un ús sostenible dels recursos forestals a partir d'innovacions col·laboratives que afegeixin valor i contribueixin a transformar paisatges vulnerables en models circulars sostenibles, tant ambientalment com socioeconòmicament, i resilient davant dels impactes del canvi climàtic.

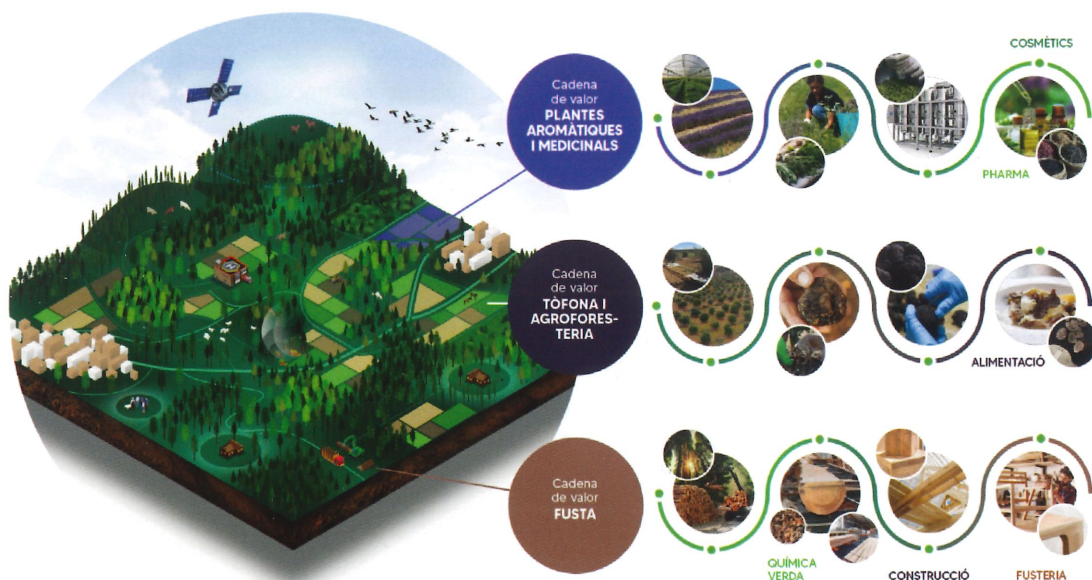

Figura 1. Bioeconomia forestal per als paisatges resilient. La implementació real passa per desenvolupar productes forestals amb cadenes de valor fortes al territori.

Per arribar a l'escala d'implementació, el Hub Forestal compta amb les instal·lacions principals a Oliu, amb una planta a escala preindustrial i industrial per a les línies de fusta, química verda, plantes aromàtiques i medicinals i tòfones, i es complementa amb una planta de primera transformació de fusta a Salades, amb instal·lacions per al serrat i l'assecat. Per la part de fusta, a més, es complementa amb

les instal·lacions de laboratori de proves de l'INCA-FUST a Lleida.

Fotografia 1. Les instal·lacions principals del Hub Forestal es troben a Oliu, al Solsonès.

A les instal·lacions d'Oliu, en un edifici de fusta local de més de 1.200 m², el Hub disposa d'infraestructures úniques per escalar la innovació, que són:

- Una línia industrial per a fusta estructural i fusteria, per tal de fabricar i provar nous productes i processos per a la construcció, com ara bigues laminades i panells CLT.
- Una planta pilot de biorefineria, per extreure i produir productes d'alt valor afegit a partir de biomassa agroforestal mediterrània, amb aplicacions de química verda mitjançant processos termoquímics i de biorefineria.
- Un laboratori de plantes aromàtiques i medicinals, amb equips d'assecatge solar més deshumidificació, extracció amb ultrasons i destil·lació per arrossegament amb vapor d'aigua.
- Un *showroom* i espai de demostració culinària, per a tòfones i altres productes forestals no fusters d'ús alimentari.

Fotografia 2. El propi edifici és un exemple d'edificació amb productes de fusta local estructural. A l'interior destaca la línia de fabricació de peces laminades com ara bigues i CLT d'escala industrial.

Què s'hi farà al Hub Forestal?

En aquest context, les activitats i serveis a desenvolupar al Hub Forestal són molt variats i dirigits a diversos perfils, tant propis del sector forestal com externs.

Aquí es desenvoluparan i provaran nous productes de les diferents cadenes de valor, que podran ser transferits a la indústria de manera ràpida. A la vegada, s'atendrà a les demandes de les indústries ja existents, de propietaris/ies agroforestals i persones emprenedores o productores, per acompanyar i desenvolupar plegats les solucions necessàries per als seus processos de transformació, des de la capacitat fins a la certificació dels productes.

S'hi realitzaran accions de formació per tota la cadena, des de la prescripció (l'arquitectura per a l'ús de la fusta) fins a la fabricació i muntatge, amb assessorament cap als promotors públics i privats. Paral·lelament s'impulsaran accions d'innovació que poden canalitzar-se amb *start-ups*, tot acollint i donant suport a empreses d'innovació de les línies de fusta, bioquímica i plantes aromàtiques i medicinals i usuaris finals dels productes en aquestes instal·lacions.

Fotografia 3. Construcció industrialitzada amb fusta estructural local: una cadena de valor forestal de gran potencial transformador del paisatge català.

El Hub Forestal del CTFC vol ser un aliat per a totes aquelles persones que tenen cura del territori i volen fer-ho amb més suport, més informació i més oportunitats. És moment de sumar esforços, compartir experiències i construir plegats un futur forestal més resilient, viu i sostenible, a través d'aquest punt de trobada físic i conceptual per a la promoció de la bioeconomia als nostres paisatges agroforestals. ●